

לכבוד :

נציב שירות המדינה, הרב פרופ' דניאל הרשקוביץ
מכובדי,

הנדון : תלונה לפי חוק שירות המדינה (משמעת) נגד פרקליט המדינה

מרשתי, תנועת אם תרצו, מילאה ידי לפנות אליך בבקשה להגיש תלונה לוועדת המשמעת המוסמכת נגד פרקליט המדינה, עו"ד שי ניצן, בגין עבירה על סעיפים 17(1) ו-17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963 ("החוק"), וזאת בשל הפרטים שלהלן :

1. סעיף 17 לחוק שירות המדינה מורה לאמור :

**עובד מדינה שעשה בישראל או בחוץ לארץ אחת מאלה אשם
בעבירת משמעת:**

**(1) עשה מעשה, או התנהג, באופן שפגע במשמעת שירות
המדינה ;**

**(3) התנהג התנהגות שאינה הולמת את תפקידו כעובד המדינה או
התנהג התנהגות העלולה לפגוע בתדמיתו או בשמו הטוב של
שירות המדינה ;**

2. ביום 13.11.19 התפרסם מכתב שהפיץ פרקליט המדינה, עו"ד שי ניצן, בעניין חקירות ראש הממשלה. נמעני המכתב היו "מנהלי הפרקליטות לשעבר". נכתב בו כי ניצן מתעתד "להעביר אליכם מידע רלוונטי בזמן אמת", ובכלל זה "מכתבים שעוסקים בנושאים שעל הפרק". בסיום המכתב מזמין פרקליט המדינה את הנמענים לעמוד עימו או עם עוזריו בקשר שוטף לגבי הנושאים האמורים בו. המכתב כולו, בהקשרו ועל נספחיו, הוא בקשה מנמעניו להירתם ולעמוד לצד הפרקליטות, בשעה שהיא ניצבת בפני ביקורת ציבורית נרחבת.

3. בין נמעני המכתב נכללו גם ארבעה שופטים מכהנים! שניים מהם – השופטים זנדברג ואברבנאל, מכהנים בבית המשפט המחוזי בירושלים, אשר על פי חוק, אישומים נגד ראש הממשלה מוגשים בו בלבד. שופט נוסף, השופט פוגלמן, מכהן בבית המשפט העליון. קיימת סבירות גבוהה שהאישום נגד ראש הממשלה יגיע לבית המשפט העליון, ואף יידון בדיון נוסף בהרכב מורחב – ומשכך קיימת סבירות גבוהה שגם השופט פוגלמן יידון בתיק האמור.

4. בתגובה לסערה הציבורית שהתעוררה בעקבות המכתב, פרסם משרד המשפטים הודעה לתקשורת, בה נטען שכלילת השופטים ברשימת התפוצה שאליה נשלח המכתב היתה

- משגה הנובע מכך שרשימה זו הכילה מנהלים לשעבר בפרקליטות. מהאופן שבו נוסחה ההודעה אף עולה כי אין מדובר במכתב הראשון שנשלח בתפוצה זו.
5. בכל הכבוד, מנקודת המבט של הדין המשמעתי ושל האינטרס הציבורי שעליו הוא מופקד, אין להסתפק בתשובה שנכללה בהודעה לתקשורת ויש מקום לפתוח בחקירה משמעית. לא מדובר בתקלה נקודתית המאפשר מעבר לסדר היום. מדובר במחדל בעל השלכות קשות על אמון הציבור בשירות המדינה בכלל ובפרקליטות בפרט.
6. מרשתי תטען כי כל תקשורת בין פרקליט לבין שופט מחוץ למסגרת השיפוטית הפורמלית חייבת להיחשב עבירה, כברירת מחדל.¹ האינטרס הציבורי מחייב חציצה מוחלטת בין קהל הפרקליטים לבין קהל השופטים. מציאות שבה נאשמים מובאים בפני שופטים ויודעים שייתכן כי קיימת התקשרות לא פורמלית בין השופט הדין אותם לבין הפרקליט התובע אותם, יחושו כי הם ניצבים בפני מערכת לא הוגנת. מערכת אכיפת החוק והשירות הציבורי כולו לא יכולים לשאת מציאות זו.
7. **בשל כך אין ספק כי תקשורת בלתי פורמלית בין פרקליט לבין שופט מקיימת את העבירות שבסעיף 17(1) ו-17(3) לחוק.**
8. הדברים מקבלים משנה תוקף כאשר מדובר בפרקליט הבכיר ביותר העומד בראש הפרקליטות. בימים אלה נבוכה מדינת ישראל על רקע כתב האישום שהוגש נגד משרת הציבור הבכיר ביותר בה. התעלמות מעבירת משמעת זו של פרקליט המדינה עלולה ליצור את הרושם כי פרקליט המדינה, בשל מעמדו הבכיר, חסין מפני עיצומים משמעתיים. ברור שאין לרושם זה בסיס בדין, ועל המציאות המשפטית למצוא ביטוי בהתנהלות מחלקת המשמעת בנציבות שירות המדינה. **הימנעות מחקירת פרקליט המדינה בנסיבות אלה מעבירה מסר מסוכן, לפיו ישנם עובדי מדינה אשר התנהלותם מצויה מעל הדין המשמעתי.**
9. משנה תוקף נוסף ניתן לדברים בשל נושא המכתב מושא התלונה. כידוע, ההליכים המתנהלים נגד ראש הממשלה מעוררים רגשות סוערים בציבור הישראלי, ויש מי שמאמין כי גורמים בתוך הפרקליטות עושים שימוש בכוח שניתן להם כדי לקדם ולחסום דמויות פוליטיות ותפיסות פוליטיות. נוכח רגשות אלו, קיים צורך כי הרשויות השונות יקפידו שבעתיים על כל פגם או מראית עין של פגם בהליך. תכתובת בלתי פורמלית בין פרקליט המדינה לבין שופטים העשויים לדון באישומים נגד ראש הממשלה הם בוודאי פגם חמור בהליך. **הימנעות מחקירת פרקליט המדינה בנסיבות אלה עלולה להעצים רגשות הרווחים בציבור בדבר קיומו של משוא פנים בטיפול הפרקליטות בתיקי ראש הממשלה, ומערערת בצורה קשה את תדמית שירות המדינה ושמו הטוב.**

¹ לכלל זה יכולים להיות חריגים – כגון בנסיבות של קרבה משפחתית בין שופט לפרקליט. במקרים כאלה, ראוי כי לצד ההיתר הבלתי נמנע לתקשורת לא פורמלית, יימנעו הגורמים המשבצים פרקליטים לתיקים השונים מלשבץ פרקליט בתיק הנדון בפני שופט שהוא קרובו.

10. לא זו אף זו, רק לאחרונה דן בית הדין למשמעת בפרשה בעלת מאפיינים דומים: בבד"מ 54/18 הורשע עו"ד ערן שחם-שביט בעבירות לפי ס"ק 17(1) ו-3 לחוק בעקבות תכתובת שקיים ביישומון ווצאפ עם השופטת רונית פוזננסקי-כץ. המכנה המשותף להתנהלות של עו"ד שחם-שביט ושל עו"ד ניצן, הוא בכך שהשניים תקשרו בלתי פורמלית עם שופטים בנוגע לתיקים פתוחים שבטיפולם. ואולם בעוד עו"ד שחם-שביט הורשע בשל התקשרויות הנוגעות לפרטים המשפטיים בתיק, מכתבו של עו"ד ניצן ביקש לגייס את השופטים לצידה של הפרקליטות במאבק ציבורי. זוהי התנהלות חמורה שבעתים. **התקדים בעניינו של עו"ד שחם-שביט מחייב פתיחה בהליך משמעת נגד פרקליט המדינה בנסיבות זהות.**
11. לסיום, לא נעלם מעיני מרשתי כי עו"ד ניצן מצוי בשלהי כהונתו וכי הוא צפוי לפרוש משירות המדינה בקרוב וכך גם זכויותיו הרבות משירותו ארוך השנים. הנהוג לפיו אין מחמירים בדין משמעת עם עובד על סף פרישה הוא מוכר, ואולם מרשתי תטען כי נסיבותיו המיוחדות של המקרה נשוא התובענה אינן מאפשרות את קיום הנהוג הזה. נוכח הפרופיל הגבוה הן של עו"ד ניצן, הן של הנסיבות שהולידו את המכתב מושא התלונה, הן של החלטות בית הדין המשמעת במקרה דומה, קיים אינטרס ציבורי חזק בקיום ההליך אף אם ההליך יבוא אל סיומו כבר לאחר שעו"ד ניצן יסיים את כהונתו בשירות המדינה. קיים אינטרס בבירור האמת, חשיפתה לציבור ובמתן הכרעות נורמטיביות ברורות בדבר הדופי שנפל בהתנהלותו של ניצן. זאת ועוד: מתן פטור מהליך משמעת רק בשל העובדה שעו"ד ניצן מצוי על סף פרישה, מעביר מסר בעייתי לכלל עובדי המדינה – ולפרקליטים בפרט, לפיו ניתן להקל בציות להוראות החוק והדין המשמעת לקראת פרישה.
12. **לאור כל האמור, מבוקש בזה כי תשתמש בסמכותך לפי סעיף 22 לחוק שירות המדינה (משמעת) ותגיש תלונה לוועדת המשמעת המוסמכת לאור העובדות והטענות המפורטות במכתב זה.**
13. על בקשה זו חלות הוראות חוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), תשי"ט-1958.

בברכה,

זיו מאור, עו"ד